

Beesel, samen maken we het verschil

van gewoon anders
naar gewoon samen

coalitieakkoord
2014 - 2018

mei 2014

van de partijen
VLP, CDA en Beeselse Lijst

inhoud

inleiding	3
• Beesel, gewoon anders	3
• van gewoon anders naar gewoon samen	3
• een krachtig programma	4
uitdagingen en ambities	5
• andere overheid	5
• lef, improvisatietalent en vertrouwen	5
• maatwerk	6
• een nieuwe toekomstvisie	6
• werken aan lessen uit BKO	6
• Molenveld-zuid, recreatie & toerisme, Maaslijn	6
• 3D's	7
• blijvend voorzien	7
• volkshuisvesting	8
• regionale samenwerking	8
• financiën	8

inleiding

Beesel, gewoon anders

Beesel is een zelfbewuste gemeente van bijna 14.000 inwoners. Een gemeente in het groen, tussen de steden Venlo en Roermond en tussen de Maas en het Brachterwald in Duitsland.

Een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. En waar we wonen en werken op een duurzame en toekomstbestendige manier. Een gemeente met een uitgebreid verenigingsleven en goede voorzieningen, zoals brede scholen voor basisonderwijs en een divers lokaal winkelaanbod. Een gemeente waar veel evenementen plaatsvinden. Kortom, Beesel is een levende, sociale en actieve gemeenschap, waar je veilig opgroeit, plezierig woont, met voldoening werkt en gelukkig oud wordt.

Beesel heeft een breed aanbod aan recreatieve voorzieningen, voor de eigen inwoner en voor de toerist. Naast de verblijfsrecreatie in De Lommerbergen is een nieuwe toeristentrekker van formaat, het dagrecreatiepark Drakenrijk, inmiddels geopend. Het groene en landelijke buitengebied is aantrekkelijk voor fietsers en wandelaars.

En Beesel kent een prettige schaal. In Beesel kennen we elkaar. De Beeselaar is maatschappelijk betrokken. Hierbij past een open en toegankelijke gemeentelijke organisatie. In tijden van schaalvergroting kiezen wij bewust voor kleinschaligheid: persoonlijke, op maat gesneden dienstverlening. Korte lijnen, benaderbare bestuurders. Daarbij kijken we verder dan onze gemeentegrenzen en maken we volwaardig deel uit van de Regio Venlo. Vandaar dat wij volmondig van mening zijn 'Beesel, gewoon anders'. Deze raadsperiode werken we hieraan verder en bouwen we de

ingezette koers uit. We blijven ons inzetten voor een zelfstandige gemeente Beesel.

van gewoon anders naar gewoon samen

In de vorige raadsperiode hebben we geconcludeerd dat onze gemeente bestuurskrachtig is. Om deze kracht te behouden ontwikkelen we ons verder. Deze ontwikkeling is vooral gericht op het samenspel, intern en met de samenleving; op de omslag naar een andere overheid en richting vitale gemeenschappen. Samen sta je immers sterker. En samen maak je het verschil.

We hebben samen met onze inwoners een participatievisie ontwikkeld, waarbij coproductie het uitgangspunt is. Maar inmiddels gaan we een stap verder: richting een terugtrekkende overheid en zelfbeheer door de samenleving. Op deze wijze mobiliseren we de kracht en creativiteit in de samenleving. Ook voor de drie decentralisaties (Jeugdzorg, AWBZ/Wmo en Participatiewet), belangrijke uitdagingen voor de komende raadsperiode, is onze insteek en plicht om dit samen met onze inwoners, partners en buurgemeenten te doen.

We zitten in een transformatie waarin de publieke zaak niet langer het monopolie van de overheid is, maar in toenemende mate van de samenleving zelf is. Beesel ontwikkelt zich daarom van 'gewoon anders' richting 'gewoon samen'. En wie heeft de logica hiervan beter verwoord dan Charles Darwin: 'de lange geschiedenis van de mensheid heeft ons geleerd dat alleen zij die samenwerken zullen zegevieren'.

Beesel is bij uitstek een gemeenschap waar dit kan lukken. Zowel binnen de samenleving als binnen de gemeente zijn de lijnen kort. De

schaal is overzichtelijk en de basis is uitstekend. Dus daar waar wij een stevige uitdaging zien, zijn wij tegelijk van mening dat Beesel alle ingrediënten heeft om deze uitdaging succesvol op te pakken. Wij doen er alles aan om de verbinding tussen overheid en samenleving te vergroten en gaan dan ook vol vertrouwen de toekomst in. En dat willen we meer dan voorheen met trots uitdragen!

een krachtig programma

De maatschappelijke uitdagingen vragen een krachtig en bestendig bestuur. Daarom hebben wij gestreefd naar een coalitie met een stevige basis en een krachtig programma. Hierin staat de relatie tussen gemeentebestuur en gemeenschap centraal. In een netwerkgemeente doen deze verhoudingen er immers meer toe dan de

verhoudingen tussen bestuursorganen. Deze bestuurlijke agenda is het resultaat van vele gesprekken die coalitiepartners hebben gevoerd met inwoners, verenigingen en bedrijven. Maar ook de sessies met inwoners en partners in het kader van het bestuurskrachtonderzoek (BKO), de kerntakendiscussie (KTD) en de inspiratiebijeenkomsten rondom de WMO vormen de input voor dit programma.

Het programma is daarmee naar onze overtuiging een weerspiegeling van de agenda van de Beeselse gemeenschap.

Indachtig de omslag naar een andere overheid hebben we het programma op hoofdlijnen geformuleerd. We houden bewust ruimte voor het omarmen en ondersteunen van nieuwe maatschappelijke initiatieven.

uitdagingen en ambities

De komende raadsperiode kent stevige uitdagingen, op het sociale domein en op het fysiek-economische domein. Als we de komende periode samen sterk willen zijn, moeten we samen de schouders eronder zetten.

andere overheid en vitale gemeenschap

De grootste uitdaging zit echter niet in het wat, maar in het hoe: de wijze waarop we deze projecten realiseren. Inwoners, verenigingen, bedrijven en instellingen maken samen met de (lokale) overheid de (lokale) maatschappij, de publieke zaak. Een maatschappij excelleert alleen als de overheid haar dit mogelijk maakt. Initiatieven vanuit de samenleving kunnen alleen volgroeid raken als de overheid op de juiste wijze haar rol speelt. Dat is soms een helpende hand, maar soms kan dit ook betekenen dat de gemeente helemaal niets doet. Het besef dat de maatschappij niet maakbaar is, dat de overheid niet alles bepaalt en regelt, is onontbeerlijk om ook in de toekomst een bestuurskrachtige en financieel gezonde gemeente te zijn.

Ons uitgangspunt is wederkerigheid in verantwoordelijkheid. Met andere woorden, we mogen en moeten ook vragen 'wat draag jij bij in onze gemeenschap'. Dat doen we bij zorg- en ondersteuningsvragen, maar passen we ook heel concreet toe bij onderhoud en beheer van de openbare ruimte: zwerfval, groenonderhoud en hondenpoep.

lef, improvisatietalent en vertrouwen

Hoe komen we tot 'gewoon samen'? En wat hebben we daarvoor in de komende vier jaar

nodig? Een moeilijke, niet concreet te beantwoorden vraag. Vast staat dat we lef nodig hebben. En improvisatietalent. We moeten het niet erg vinden om te experimenteren en onze neus te stoten. Loslaten, maar wel zorgen voor de meest kwetsbare doelgroepen.

Loslaten vraagt vertrouwen. De overheid moet vertrouwen in de zelfregulering van de samenleving. De mensen moeten vertrouwen in de overheid.

Bij loslaten hoort dereguleren. Wij gaan de komende periode schrappen in nutteloze regels. Ook willen we ons denken en handelen veranderen: aan de voorkant investeren in relaties en aangeven wat mogelijk is in plaats van wat niet kan. Dit geldt op het gebied van ondersteuning en zorg. Denk aan de gezinscoaches. Dit geldt ook voor onze ondernemers. Wij investeren in snelle en effectieve dienstverlening voor onze ondernemers, onder andere door duidelijke contactpersonen. Tegelijkertijd vragen wij onze ondernemers hun verantwoordelijkheid op meerdere terreinen te nemen, onder andere door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden.

We laten als gemeente niet alle taken los. Paspoorten blijven we verstrekken, afval blijven we ophalen, we blijven waar nodig handhaven, kortom onze wettelijke taken voeren we netjes uit. Op deze taken blijven we goede kwaliteit leveren tegen zo laag mogelijke kosten. Ook veiligheid is een thema dat we als gemeente niet loslaten. Maar we stellen ons wel bij elk maatschappelijk probleem de vraag: welke rol moet de gemeente hierin spelen? En daarin tonen we lef, durven we risico te nemen en nemen we voor lief dat soms dingen fout gaan.

maatwerk

Experimenteren en vertrouwen in een maatschappij die zichzelf reguleert, vraagt het lef om onderscheid te maken. Regelmatig horen we ‘omdat die andere vereniging subsidie of een andere bijdrage heeft, moet onze vereniging dat ook krijgen’. Het spreekt voor zich dat wij gelijke gevallen gelijk behandelen. Maar zijn er wel zoveel gelijke gevallen? Ieder individu en iedere vereniging, organisatie of ondernemer heeft zijn eigen kenmerken en omstandigheden. Onze ambitie is om maatwerk te leveren. Dit geldt ook voor onze ondernemers: voor hen moeten we ruimte bieden. Ondernemers zijn onmisbaar voor een gezonde economische toekomst. Juist nu willen wij er zijn voor onze ondernemers, onder andere door te kijken naar ons inkoop- en pachtbeleid. Ook winkelleegstand heeft onze aandacht. Om het winkelen in de eigen kernen te stimuleren, behouden we het gratis parkeren.

toekomstvisie

In deze periode houden we onze toekomstvisie tegen het licht. Dekte de Toekomstvisie 2030 nog de lading? Bij het BKO noemden partners en inwoners zaken als inzet voor de jeugd, een duurzaam woonklimaat, voorzieningen voor ontmoeting en ontspanning en regionale samenwerking de grootste maatschappelijke uitdagingen. En bij de KTD kwamen als hoofddoelen naar voren het behouden van een gemeente waarin het goed en plezierig wonen is en het behouden van een gemeente waarin iedereen kan meedoen.

Inhoudelijk trekken wij de conclusie dat de agenda van de Beeselse gemeenschap zich ontwikkelt, maar niet in grote mate afwijkt van de opgaven uit de Toekomstvisie 2030. De veranderingen zitten vooral in de manier waarop we tot deze opgaven komen: van de gemeente die haar inwoners betreft naar een vitale gemeenschap waar de gemeente één van de partners is. Zelfredzaamheid van de gemeenschap met verantwoordelijke inwoners die elkaar steunen. Een gemeente

die loslaat en vertrouwen geeft om de kracht uit de gemeenschap ruimte te geven. Deze andere verhouding tussen overheid en samenleving is daarmee essentieel in de nieuwe Toekomstvisie.

werken aan lessen uit BKO

Naar aanleiding van het BKO hebben we vier hoofdlessen geformuleerd. Deze hoofdlessen houden we in deze periode vast.

1. Beesel is eerder anders dan gewoon: laat dat zien. Wij willen meer vanuit onze unieke kenmerken redeneren en deze ook sterker en meer uitdragen. Hierbij maken we gebruik van moderne communicatiemiddelen.
2. Samenspel gedijt bij actiever ondervinden grenzen. Dit is de hoofdles die gaat over de nieuwe verhouding tussen overheid en samenleving. En over ander intern samenspel. Over experimenteren met nieuwe verbindingen en initiatieven en een actieve dialoog over elkaars rol en verantwoordelijkheden.
3. Even stilstaan biedt kansen voor de toekomst. Beesel werkt hard aan haar toekomst. Maar wij willen ook af en toe stilstaan om onze zwakten en sterkten, risico's en kansen, uitdagingen en opgaven in beeld te brengen.
4. Risico's in beeld brengen is kracht. Door ook te denken vanuit risico's staan wij beter klaar voor onze toekomst. Zo hebben we continu oog voor de demografische ontwikkelingen.

Werken aan bestuurskracht is een continu proces. Een proces van doorlopende omgevings- en trendanalyses en het vertalen ervan naar relevantie voor Beesel. Het scherp krijgen van maatschappelijke opgaven. Een proces van onderzoek naar bestuurskracht in zijn geheel of op onderdelen, naar klanttevredenheid, of onderzoek op specifieke beleidsvelden. Om vervolgens in actieve dialoog te zijn, op basis waarvan we veranderpunten doorvoeren.

Molenveld-zuid, recreatie & toerisme, Maaslijn

Een stevige uitdaging ligt in het plangebied Molenveld-Zuid, waarin we zelf woningen ontwikkelen en in de markt zetten. In dit uniek concept van vraaggestuurd bouwen bieden we ruimte tot het combineren van wonen en werken (woon-werkkavels). We bieden ook ruimte voor een school voor voortgezet onderwijs. En duurzaamheid en leefbaarheid zijn hier belangrijke thema's. Beide thema's zijn sowieso speerpunten in ons beleid. Net als het uitvoeren van het nieuwe recreatie & toerisme-beleid. Samen met ondernemers zoeken we naar innovatieve en uitdagende arrangementen. Samen geven we de draak een (nog) prominente(re) rol. Nette toegangswegen en een verzorgde natuur en landbouw in ons buitengebied beschouwen wij als ons toeristisch visitekaartje. Verder is de geplande verdubbeling van de Maaslijn in de komende periode een ingrijpend fysiek project.

3D's

Vanzelfsprekend zijn de drie decentralisaties (Jeugdzorg, AWBZ/Wmo en Participatiewet) speerpunt. Grote veranderingen in het sociale domein, voor ons en voor onze inwoners. We pakken de drie decentralisaties zoveel mogelijk in samenhang aan. Wij gaan uit van de eigen verantwoordelijkheid en kracht van mensen bij het organiseren van zorg en ondersteuning. Wij gaan ervan uit dat mensen zorgen voor hun naasten. Daarnaast bewaken wij als overheid de ondergrens. Mensen die echt aangewezen zijn op hulp, krijgen deze ook. Als gemeente verruimen we de ondersteuning van de mantelzorgers. En we zetten in op de bestrijding van eenzaamheid. Ook zorgen we voor laagdrempelige toegankelijkheid door één gemeentelijk informatieloket voor alle vragen over welzijn, werk en zorg. Via het sociaal wijkteam pakken we zorg -en ondersteuningsvragen op. Bij jeugdzorg werken we met een team van gezinscoaches. Binnen de 3D's werken we over de hele lijn vanuit het principe 'één gezin, één plan, één aanspreekpunt'.

Natuurlijk zetten we sterk in op de transitie: de overgang van de taken in het sociale domein naar de gemeente. Maar we hebben ook nadrukkelijk aandacht voor de transformatie: het inhoudelijk op een andere manier vormgeven van de nieuwe taken. Dat vergt andere competenties van de gemeentelijke organisatie en goede monitoring.

En we willen lokaal het systeem van marktwerking en concurrentie in de zorg omzetten naar een systeem van samenwerking en communicatie, waarbij we onverminderd inzetten op een optimale prijs-kwaliteitverhouding.

Daarnaast zetten we onverminderd in op een intensieve samenwerking met ketenpartners; kennis en ervaring zijn daar aanwezig. Onze rol van regisseur is daarbij zeker aandachtspunt.

We werken regionaal samen op het gebied van de decentralisaties. Samenwerking vinden we belangrijk, maar wel met behoud van eigen kleur. Het uitgangspunt blijft: lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal nodig is.

We zetten sterk in op het informeren van de gemeenteraad om grote betrokkenheid en kennis te bewerkstelligen. We denken concreet aan het inrichten van een klankbordgroep decentralisaties met afgevaardigden van de gemeenteraad.

We nemen meerjarig voorzieningen en reserves op voor de op te heffende regelingen van de decentralisaties.

blijvend voorzien

Een ander speerpunt is het ontwikkelen van een visie blijvend voorzien. Samen met de gemeenschap leggen we vast welke voorzieningen we essentieel achten en op welke wijze we deze voorzieningen langjarig willen behouden. Dit pakken we breed op waarbij we kijken naar accommodaties, subsidies, participatie en vrijwilligers.

Ook hier is ons uitgangspunt eigen kracht en verantwoordelijkheid. Wat mensen zelf kunnen, moeten ze ook zelf doen. Tegelijk vormen verenigingen de basis voor onze leefbaarheid. Zij zijn het cement van de samenleving. Vanuit dat perspectief vinden wij dat de gemeente een ondersteunende rol heeft waar dat nodig is.

volkshuisvesting

Naast een goed voorzieningenniveau is een op de behoeften toegespitste woningvoorraad voorwaarde voor de leefbaarheid op lange termijn. Wij maken ons sterk voor betaalbare, flexibele en levensloopbestendige woningen in zowel koop- als huursector. Specifiek richten wij ons op het aantrekken en behouden van jongeren en gezinnen met jonge kinderen.

regionale samenwerking

Met alle uitdagingen die op ons afkomen kunnen en willen we het niet alleen doen. Onze strategische focus ligt binnen de Regio Venlo. Samenwerking vindt plaats in een netwerkstructuur; een flexibele samenwerking, waarbij de inhoud leidend is. Soms, als de inhoud dat vraagt, opereren we ook binnen andere netwerken dan Regio Venlo.

Samenwerking op het gebied van de decentralisaties in het sociale domein is onontbeerlijk. Hiervoor hebben wij recent het besluit genomen om een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) op te richten met de gemeenten uit de Regio Venlo (behalve Mook & Middelaar). In de komende periode geven wij voorrang aan het nog robuuster maken van deze samenwerking.

financiën

Met de aanhoudende economische crisis staan ook onze gemeentefinanciën onder druk. Daar komen de decentralisaties bij: meer werk met minder geld. Dit vraagt om duidelijke keuzes. Die hebben we hiervoor beschreven.

Onze ambitie is om langjarig financieel gezond te blijven. Tegelijk willen we de belastingdruk zo laag mogelijk houden. Al enige jaren hebben we zelfs de laagste belastingdruk in Limburg. Maar zoals inwoners ook recentelijk in de kerntakendiscussie aangaven: behoud van het voorzieningenniveau is de insteek. Om dat te realiseren kijken we breed naar onze mogelijkheden, waarbij belastingverhoging het sluitstuk is. Daarnaast handhaven wij kostendekkende tarieven voor onze dienstverlening.